1845. No. 62.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 5 AUGUSTUS.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Friesland*.

Brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot dat einde afgezonden zijn, de *primitieve* Patentkohieren over de Dienst van 1845/46, van de Gemeenten *Burum*, *Drogeham*, *Surhuizum*, *Kollum*, *Kooten*, *Westergeest*, *Ballum*, *Oosternierum*, *St. Anna-Parochie*, *Lieve Vrouwen-Parochie*, *Hijum*, *Jelsum*, *Oppenhuizen*, *Woudsend*, *Scharnegoutum*, *Makkum*, *Akkrum*, *Lemmer*, *Oldeboorn*, *Sloten*, *Terhorne*, *Blesdijke*, *Duurswolde*, *Langezwaag*, *Lippenhuizen*, *Oldetrijne* en *Wolvega*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde Kohieren mogten bestaan, of worden verondersteld, zich bij reclame, geadresseerd aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt, en met de vereischte bijlagen voorzien, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, zijn ingediend, des verkiezende, bij den Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij, bij overschrijding daarvan, door eigen schuld, zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 2 Augustus 1845.

Voor den Staatsraad, Gouverneur van Friesland, afwezig,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
VAN BURMANIA RENGERS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 1 Augustus 1845, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 7,91.
Van de *Rogge* per last . . . . » 192,00.

Leeuwarden, den 4 Augustus 1845.

De Staatsraad, Gouverneur van Friesland,
VAN SIJTZAMA.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 26 Julij.* In de zitting der vergadering van Rabbijnen op den 24 dezer, is eenparig besloten, dat de eerstvolgende bijeenkomst in Breslau zal worden gehouden. In deze zelfde zitting kwam de voordragt betreffende de godsdienstige emancipatie van het vrouwelijke geslacht ter sprake. Alleen dat gedeelte der kwestie: of de vrouwelijke jeugd even als de mannelijke, tot het vervullen van godsdienstige pligten behoorde opgevoed en aangespoord te worden, werd eenparig in eenen bevestigenden zin beantwoord, terwijl de vragen: of aan het vrouwelijk geslacht in het Jodendom dezelfde regten en verpligtingen moesten toegekend en opgelegd worden, en: of vrouwen onder het aantal personen, die gevorderd worden tot het houden van eene openbare godsdienstoefening (10), mede zijn te rekenen, tot de eerstvolgende vergadering werden verdaagd. Daarop werd het voorstel van den heer *Geiger*, strekkende tot de invoering van een stichtelijk handboek voor de huisselijke godsdienst, aangenomen en eene commissie benoemd tot de redactie van zulk een boek. In de zitting van den 25sten werd de bij monde van den president geopperde vraag van eenen Israëlitischen landbouwer, of het geoorloofd was, op den Sabbath den veldarbeid door niet-Joden te doen verrigten, als behoorende tot het gebied der nog onafgedane Sabbats-kwestie, verdaagd. Verder werd besloten, het insgelijks bij monde van den president uitgebragte verzoek van eenen Israëlitischen landbouwer, dat de vergadering zich tegen het vooroordeel tegen het varkensvleesch mogt verklaren, in eene geheime bijeenkomst af te doen. Daarop werd door den heer *Geiger*, als referent der commissie voor de Sabbaths-kwestie, een verslag voorgelezen. welke deze zitting tot eene der gewigtigste der vergadering maakte. Volgens gronden, die ook uit een Talmudisch gezigtspunt niet verwerpelijk konden schijnen, stelde de redenaar, namens de commissie voor, dat de vergadering zoude verklaren, dat iedere tot de godsdienst behoorende verrigting, d. i. niet alleen het in de zitting van den 23sten veroorloofde bespelen van het orgel, maar ook het reizen te voet of met een rijtuig enz., met het doel, om eene godsdienstoefening bij te wonen, op den Sabbath zoude geoorloofd zijn; dat het bespelen van muzijk-instrumenten niet als eene ontwijding van den Sabbath te beschouwen was; dat in gevallen, waar het levensgeluk, het eigendom enz. eens menschen van de eene of andere verrigting afhing, die op den Sabbath zoude mogen plaats hebben; dat, alhoewel op den Sabbath de beroepsbezigheden behooren stil te staan, desniettemin elke arbeid als verdienstelijk behoort beschouwd te worden, die tot veredeling en opluistering der godsdienst strekt; en eindelijk, dat even als het levensgeluk van bijzondere personen, zoo ook en nog veel meer het welzijn van het algemeen, van den staat, de wetten op den Sabbath ophief, en alzoo Joodsche soldaten, ambtenaren enz., hoewel in hun privaat leven voortdurende tot viering van den Sabbath en der feestdagen verpligt, van de onderhouding derzelve gedispenseerd zijn. — Na eenige discussie werd besloten, dat deze belangrijke kwestie tot de eerstvolgende vergadering zoude uitgesteld worden.

Naar men verneemt zal de nieuwe wet op het huwelijk, door *Holdheim* ontworpen, insgelijks in deze zitting niet voorkomen. Daarop werd een schrijven van dr. *Feist* uit Hongarije voorgelezen, strekkende tot invoering van eene meer aan den geest van onzen tijd beantwoordende handelwijze bij stervende en overledene Israëliten, als mede dat voortaan de ontleding van Joodsche lijken zoude zijn toegestaan.

Van den 28sten. De echtgenoot van Dr. *Steiger* is uit Lucern, waar zij wegens familie-belangen aangekomen was, door een bevel van wege den policiedirecteur *Siegwart-Muller*, uitgewezen geworden, met aanzegging, dat zij onmiddellijk het kanton had te verlaten of anders door de landjagers zoude worden weggevoerd. *Siegwart-Muller* is door den Lucerner grooten raad uit zijne betrekking als landdags-gezant ontslagen, om zich aan het tegenwoordig in Lucern zoo gewigtig ambt van policie-directeur geheel en met allen ijver te kunnen toewijden. Op zijne terugreis van Zurich naar Lucern, waarvan wij reeds vroeger melding maakten en die geheel het aanzigt eener vlugt had, moet hij door eene aanranding op zijn leven van de zijde sommiger zijner medereizigers bedreigd en alleen door de pogingen van eenige hem anders niet vreemde mannen, van verdrinking gevrijwaard zijn geworden.

— De beroemde Katholijke godgeleerde en schrijver, Dr. *Theimer*, uit Silezië heeft thans zijne beroeping als eerste pastoor der Duitsch-Katholijke gemeente te Berlijn bepaaldelijk aangenomen.

De Duitsch-Katholijke gemeente alhier, zal waarschijnlijk reeds in den loop der e. k. week haren geestelijke, den vereerden *Kerbler*, in haar midden ontvangen. Het getal harer medeleden wordt reeds op nagenoeg 860 begroot. Onder hare gisteren gehoudene openbare godsdienst-oefening zijn wederom veertig personen tot het lidmaatschap aangenomen.

— *Ronge* heeft een nieuw geschrift gegeven, in hetwelk hij de vruchten opsomt, door de kerkelijke beweging onder de Katholijken reeds opgeleverd, namelijk het herstel van vrede en eendragt in vele familiën, waaruit die, ten gevolge der gemengde huwelijken, geweken waren; den bij velen vroeger onverschilligen opgewekten godsdienstzin, en de meer algemeene kennis aan de leer van het Evangelie.

Hij vergelijkt de nu opgewekte geestdrift met die, welke in 1813 Duitschland bevrijdde, en voorspelt, dat zij nog algemeener worden en de zedelijke vrijheid van Duitschland, ja van geheel Europa redden zal. Ten slotte vermaant hij zijne vrienden ten ernstigste, nimmer de toevlugt tot gewelddadige maatregelen te nemen, en in de 19de eeuw geen bloed in naam van de godsdienst der liefde te vergieten.

— De rabbijnen-vergadering, die nu sedert omstreeks twee weken alhier hare beraadslagingen had gehouden, heeft heden hare zittingen gesloten. Wegens gebrek aan tijd zijn verscheidene, tot beslissing in deze zitting bestemd geweest zijnde, aangelegenheden tot de eerstvolgende vergadering moeten uitgesteld worden, die aanstaande jaar in Breslau zal gehouden worden.

ENGELAND.

LONDEN, *den 28 Julij.* De Koning der Nederlanden is Zaturdag avond van zijn bezoek bij de Koningin te Londen teruggekeerd. Des avonds heeft Z. M. bij graaf *Jersey* gedineerd, en vervolgens de voorstelling van den Italiaanschen schouwburg bijgewoond.

Gisteren heeft de Koning zich zonder gevolg naar Bushypark begeven, om een bezoek af te leggen bij de Koningin douairière. 's Namiddags ten vijf ure te Londen teruggekeerd, heeft Z. M. bij den hertog *van Cambridge* gedineerd.

Van den 30sten. Z. M. de Koning der Nederlanden heeft gisteren namiddag ten 1 ure een diplomatiek lêver gehouden op Mivart's hotel. Al de zich te Londen bevindende gezanten en ministers hebben dezelve bijgewoond en werden aan Z. M. voorgesteld door Z. Exc. baron *Dedel*, Zr. Ms. gevolmagtigd gezant bij het Britsche hof. Bij de receptie werd de Koning vergezeld door den heer *Baud*, minister van koloniën, den luitenant-kolonel *Mielet van Cochoorn*, Zr. Ms. adjudant, graaf *Byland*, H. D. kamerheer, burggraaf *Harwarden*, kapitein *Hood*, den heer *Stratenus*, eerste secretaris van legatie, en den heer *May*, consul-generaal der Nederlanden.

Onderscheidene gezanten werden door afwezigheid uit de hoofdstad, verhinderd het lêver bij te wonen.

De baron *de Lebzeltern*, Oostenrijksch minister bij het hof van Napels, is door den Koning der Nederlanden gisteren morgen ten gehoore toegelaten.

Na het diplomatiek lêver heeft Z. M. eene deputatie van het consistorie der Nederduitsche gemeente ontvangen; aan het hoofd der deputatie was ds. *Gehle*, en dezelve bestond uit de heeren *Smith*, *Sack*, *van den Ende*, *Schröder* en *Valk*. De deputatie werd door Z. E. baron *Dedel* binnengeleid. Ds. *Gehle* las één adres van gelukwensching voor, dat minzaam ontvangen werd, waarna zij zich verwijderden.

Ten 3 ure begaf Z. M. zich met gevolg naar Buckingham-paleis om hetzelve te bezigtigen. De Koning werd opgewacht door den lord kamerheer, den vice-kamerheer en de hofmaarschalk. Zij geleidden Z. M. door de schilderij- en andere zalen. Vervolgens begaven zij zich naar de tuinen, en den nieuwen zomertempel, waarvan de schilderijen werden bezigtigd. Daarna bezocht Z. M. de stallen en ekwipaadjes, en na tot ruim 5 ure daar te zijn gebleven, is Z. M. weder vertrokken.

De Koning der Nederlanden heeft dien avond bij de hertogin *van Glochester* gedineerd, waar eene luisterrijke partij genoodigd was.

— Men verzekert dat de Koning heden naar Goodwood Park zal vertrekken, om den Hertog en de Hertogin van Richmond te bezoeken, en aldaar op morgen de wedrennen bij te wonen. Z. M. zal aanstaanden Vrijdag hier terugkeeren, ten einde bij den Hertog van *Beaufort* te dineren; ook heeft hij eene uitnoodiging van sir *R. Peel* aangenomen tegen Zaturdag aanstaande, en zal waarschijnlijk tot den 4 Augustus hier te Lande vertoeven.

In deze hoofdstad is Zondag morgen een kabinets-courier uit 's Gravenhage aangekomen met depêches voor den Koning der Nederlanden.

De Koningin heeft, door tusschenkomst van den hertog *van Wellington*, den Koning der Nederlanden tot veldmaarschalk van het Engelsche krijgsleger benoemd. De dagteekeningen der onderscheidene door Z. M. in onze armee ververkregene graden, zijn als volgt: luit.-kolonel in 1811, kolonel 17 October 1811, generaal-majoor 13 Dec. 1813, luit.-generaal 8 Julij 1814 en generaal 25 Julij 1814.

— Het zoude thans stellig bepaald zijn dat het Hof tot den dag voor de prorogatie van het Parlement op het eiland Wight zal blijven. H. M. zal vervolgens herwaarts komen, om het Parlement in persoon te sluiten, en zich den volgenden dag te Woolwich naar het Vasteland in te schepen.

Het Hoogerhuis heeft eergisteren het ontwerp tot verbetering der Schotsche armewet aangenomen, en in het Lagerhuis is weder een aantal wets-ontwerpen, meestal van plaatselijk belang, aangenomen.

— Eene nieuwe, zeer felle brand is den 9 Julij te Quebec uitgebarsten. Meer dan 3000 huizen zijn afgebrand; er zijn thans te Quebec meer dan 20,000 menschen zonder huisdak. Het schouwspel, hetwelk deze stad thans aanbiedt, te beschrijven, is eene volstrekte onmogelijkheid, eene stad, welke door twee achtervolgende groote rampslagen als het ware uit den rij der steden is uitgewischt.

Den 26 Junij is op hare beurt de stad Matanzas, op het eiland Cuba, door dezelfde ramp getroffen geworden. Een gedeelte dier stad is door de vlammen vernield. De schade wordt op 800,000 dollars (ruim 2 millioen guldens) begroot.

— De tijdingen uit Amerika zijn gewigtig. Het congres van Texas heeft den 19 Junij de *aanhechting van dat land aan de Vereenigde Staten aangenomen.* De president *Jones* heeft daarvan onmiddellijk aan de regering der Vereenigde Staten kennis gegeven, en aan de naastbijgelegene overheden aldaar het zenden van twee regementen Amerikaansche troepen naar de grenzen van Texas verzocht, ingevolge de toezeggingen door de Vereenigde Staten gedaan, om dat land, na het nemen van het besluit der aanhechting, tegen alle vreemde aanvallen, te beschermen. Het schijnt toch, dat men nu voor vijandelijkheden van Mexico beducht is, dat zijne krijgsmagt op de grenzen versterkt heeft.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 29 Julij.* De Parijsche bevolking vloeit in menigte zamen naar al de punten, waar de toebereidselen voor de Julij-feesten gemaakt worden. Het plein van het Louvre, alwaar sedert twee dagen het ridder-standbeeld van den hertog van Orleans is opgerigt, en de kade d'Orsay, alwaar men de stellaadjen begint op te slaan, die bestemd zijn voor de aanschouwers der steekspelen en spiegelgevechten op de Seine, maken voornamelijk het voorwerp der nieuwsgierigheid uit. Het volk verzamelt zich ook in groote hoeveelheid in de Tuilleriën, alwaar zich een hoog en prachtig bankgestoelte verheft, als bestemd zijnde voor het concert, hetwelk door den Koning zal worden bijgewoond. Groote menigten begeven zich ook nog naar de Champs-Elysées, naar den Quai des Invalides, op de brug en het plein de la Concorde, alwaar de voorbereidingen tot schitterende illuminatiën en tot een monster-vuurwerk getroffen worden.

Ondanks de stortregens en in weerwil der, door de overheid genomene maatregelen heeft zich een groot getal deputatiën van de nationale garde, van de werklieden en scholen, voor en na, naar de Julij-kolom begeven, om hulde te bewijzen aan de nagedachtenis der in 1830 gesneuvelde strijders. Na deze vrome pligtpleging hebben er op onderscheidene punten van Parijs geïmproviseerde feestmalen plaats gevonden, van welke onder anderen een, aan de barrière des Amandiers, onder de voorzitting van eenen officier der nationale garde, meer dan honderd gasten telde.

— De heer *Cousin* zal in het begin van Augustus wederom eene reis naar Duitschland ondernemen. Men zegt hij gaat de voortgangen der nieuwe Duitsch-Katholijke secte bestuderen.

— De Fransche korvet *Alciméne* van 24 stukken is in het midden van Maart te Batavia aangekomen, waar de heer *de Lagrenée* en zijn onderhebbend eskader eerstdaags gewacht werd. De equipage van de *Alciméne* roemt de wijze, waarop zij door de Nederlanders ontvangen zijn, die, volgens hunne verzekering, den Franschen vlootvoogd eene luisterrijke ontvangst toedachten.

— Men had verwacht, dat het sluiten der Jesuïten-gestichten in Frankrijk ten gevolge gehad zoude hebben, dat de leden van het genootschap naar andere landen geweken zouden zijn, maar dit schijnt geenszins het geval te zullen worden, en misschien zal men, met de zoo wel geslaagde onderhandelingen te Rome, niets anders gewonnen hebben, dan dat de Jesuïten, die vroeger in massa groote gestichten bewoonden, zich thans bij klubs van drie- of viertallen in particuliere huizen zullen vestigen, en dat welligt die corporatiën, zoo men ze aldus mag noemen, zich, door dagelijksche gemeenschap, aan elkander en onder een algemeen centraal bestuur verbindende, welligt nog sterker zullen kunnen werken, dan vroeger uit hun algemeen vereenigingspunt. Men verzekert, dat zij zich tot het gouvernement hebben gewend, ter bekoming van een bepaald voorschrift van het getal Jesuïten, hetwelk te zamen een huis zal mogen bewonen; zij moeten daarbij hebben doen opmerken, dat de regel van hunne orde vereischt, dat dit getal ten minste drie zij, ofschoon zij bereid zijn zich te voegen, naar zoodanig getal, als hun zal worden voorgeschreven.

— In de gemeente van Pouillon, in het departement der Neder-Pyreneën, heeft den 19den ll. een voorval plaats gehad, hetwelk de deerlijkste verwonding van

ettelijke personen ten gevolge heeft gehad en den dood van omstreeks een honderdtal kinderen berokkend zoude hebben, had eene wonderdadige bewaring der Voorzienigheid zulks niet verhoed.

De vrederegter van Pouillon houdt zijne teregtzittingen op eene boven-verdieping: nu zit hij er op gemelden dag met zijnen griffier en meer dan honderd menschen bevinden zich in de zaal. Eensklaps breekt een der balken, op welke den vloer rust, midden door, en de vloer stort voor het grootst gedeelte, met de zich daarop bevindenden, naar beneden. De vrederegter en zijn griffier, als boven een anderen balk gezeten, zijn de eenigen die op hunne plaatsen blijven. Twee personen hebben de dijbeenen, anderen eenige ribben gebroken; een dertigtal anderen bekomt zwaardere of ligtere wonden. Maar onder het geregts-lokaal is de gemeente-school, en op het oogenblik van het ongeluk bevinden zich 96 kinderen daar bijeen; het toeval wilde evenwel gelukkig, dat zij juist vereenigd stonden rondom een schoolbord, geplaatst onder den gaaf gebleven balk, waardoor allen behouden en onverlet gebleven zijn, terwijl het meerendeel hunner anders welligt verpletterd ware geworden.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 1 Augustus.* Een koninklijk besluit van 30 Julij, gecontrasigneerd door den heer *d'Anethan*, minister van justitie, behelst het volgende: De baron *E. d'Huart*, gouverneur van Namen, is tot minister van staat benoemd. Hij zal lid wezen van den ministerraad en als zoodanig deel nemen aan de beraadslagingen van het kabinet.

Een Koninkl. besluit van dezelfde dagteekening, insgelijks door den heer *d'Anethan* gecontrasigneerd, luidt als volgt: de heer *S. van de Weijer*, buitengewoon gezant bij de Koningin van Engeland, is benoemd tot minister van binnenlandsche zaken. Verder is het verzoek om ontslag, ingediend door graaf *Goblet d'Aviella* en *Mercier*, aangenomen, doch is integendeel dat van den baron *J. d'Anethan*, *A. Dechamps*, de generaal *Duport* en den graaf *de Meulenaere* niet ingewilligd.

De heer *Dechamps*, eerste minister van openbare werken, is belast met de portefeuille van buitenlandsche zaken, terwijl de heer *Malou*, thans gouverneur van Antwerpen, tot minister van financiën is benoemd. De heer *C. d'Hoffschmidt*, raad van het mijnwezen, is minister van publieke werken geworden. Eindelijk is bij Koninklijk besluit van gelijke dagteekening vastgesteld, dat de zaken, betreffende den koophandel, voortaan aan het departement van buitenlandsche zaken zullen worden toevertrouwd.

— De nieuwe ministers hebben heden morgen, in handen des Konings, den eed afgelegd. Gisteren zijn de nieuwe ministers aan het ministerie van binnenlandsche zaken in rade vergaderd geweest.

— Men houdt het er voor dat de Koningin van Engeland, in cognito reizende, te Antwerpen zal aan land stappen; zij zal Belgie slechts doortrekken om zich naar Koblentz te begeven, alwaar zij, zegt men, eene zamenkomst met Koning *Leopold* zal hebben.

NEDERLANDEN.

's HERTOGENBOSCH, *den 30 Julij.* Sedert 8 dagen heeft men opgemerkt, dat de bijen van de hun anders zoo geliefkoosd voedsel gevende bloem der boekweit, geene honig meer kunnen inzamelen, waarom deskundigen op de gedachten zijn gekomen die bloem van meer nabij waar te nemen, en is alstoen bevonden, dat, ofschoon daartoe de tijd aanwezig is, er zich weinig of geen korrels aanzetten en de bloesem een verwelkt aanzien krijgt, hetgeen echter voor een onkundig oog niet zigtbaar is, daar de boekweit niet van nabij beschouwd, als nog een schoon gezigt oplevert: de gegronde vrees bestaat echter dat de oogst van dat graan voor het grootst gedeelte in deze omstreken, vooral naar den kant van Rosmalen, Nuland, Geffen enz., zal mislukken; ook in de tarwe en rogge bevinden zich eene groote menigte bijna onzigtbare insecten, die van eenen kleverigen aard zijn, des avonds verdwijnen en in den dag zich wederom doen zien, terwijl wijders mede in die streken de aardappelen het aanzien hebben of zij door de najaarsrijp geraakt zijn, wordende het loof geheel zwart.

Algemeen heerscht daar onder den landman het gevoelen, dat die ongelukkige tegenspoed, welke zich nu nog bij het langdurig behouden van overstrooming komt voegen, is veroorzaakt geworden door eene tusschen den 22 en 23 dezer maand plaats gehad hebbende mist, die zoodanig kleefachtig en vet was, dat menschen, die zich daar in bevonden, het vocht niet van hunne kleederen konden schudden en hetzelve bij aanraking aan hunne handen bleef zitten, welke mist wijders in den morgen onmiddellijk is opgevolgd geworden door eenen zwaren stofregen, die onaangename gewaarwordingen te weeg bragt.

's GRAVENHAGE, *den 30 Julij.* Bij besluit van den 23 Mei jl., no. 70, heeft Zijne Majesteit de kinderen van wijlen den heer *H. A. A. Coenen* erkend als behoorende tot den adelstand der Nederlanden, met het predicaat van *Jonkheer*.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 15 Julij jl., no. 60, op het daartoe gedaan verzoek, aan mr. *D. Merens*, griffier bij de regtbank te Hoorn, tegen primo October aanstaande, eervol ontslag uit die betrekking verleend.

Van den 31sten. Z. M. heeft tot griffier der provinciale staten van Zuid-Holland, in plaats van den heer *D. J. ten Zeldam Ganswijk*, vroeger eervol ontslagen, benoemd den heer *V. A. Just de la Paisières*, thans commies, chef der eerste afdeeling bij het provinciaal gouvernement van Zuid-Holland.

— Z. M. heeft kwijtschelding van de doodstraf verleend aan *J. Loender* en *C. Okke Evers*, waartoe zij door het provinciaal geregtshof van Groningen veroordeeld waren, wegens diefstal gepleegd bij nacht, door meer dan één persoon, van welke één gewapend, door middel van uit- en inwendige braak en inklimming in een bewoond huis, met geweldoefening, verwonding en bedreiging om van het wapen gebruik te maken. De straf is veranderd in geesseling, brandmerk met den strop om den hals en 20 jaren gevangenis.

Van den 1 Augustus. Vroeger zijn aan de gemeentebesturen medegedeeld de beginselen, waarnaar voortaan zoude behooren te worden gehandeld, met betrekking tot de afgifte van certificaten van onvermogen, ten einde kosteloos te kunnen procederen, bedoeld bij art. 858 van het wetboek van burgerlijke regtsvordering. Blijkens eene missive van Z. Exc. den minister van binnenl. zaken, van den 13 dezer, wordt de bedoelde circulaire echter door sommige plaatselijke besturen ook toepasselijk geacht op het bewijs van onvermogen, bedoeld bij art. 53 van het wetboek van strafregt. Deze geheel onjuiste opvatting heeft gemelden minister, na gehouden overleg met zijnen ambtgenoot voor de justitie, aanleiding gegeven, om het noodig te oordeelen, dat deswege nadere voorschriften aan de plaatselijke besturen worden medegedeeld. Dien ten gevolge is aan de plaatselijke besturen opgemerkt: dat voren aangehaalde circulaire geenszins van toepassing is op de bewijzen van onvermogen, bedoeld bij art. 53 van het wetboek van strafregt, daar in strafzaken, waar juist de waarborgen en de procesvormen van art. 861 en 862 van het wetboek van burgerlijke regtsvordering geheel ontbreken, twee personen, door eenen veroordeelde als getuigen bijgebragt, de hoofden der plaatselijke besturen geenszins kunnen dwingen, tegen beter weten aan, een bewijs van onvermogen te bevestigen, van welks onwaarheid die hoofden de volkomene overtuiging kunnen verkregen hebben, en het niet kan toegelaten worden, dat twee, of zelfs vier getuigen, door eenen veroordeelde bijgebragt, op die wijze daadwerkelijk beslissen, of de regterlijke veroordeeling tot gijzeling gehandhaafd of geheel verijdeld moet worden.

Ter voorkoming echter van alle verkeerde opvatting, is daarbij gevoegd, dat, met opzigt tot de certificaten van onvermogen, aan veroordeelden op hun verzoek af te geven, om daarop eene toelating te verkrijgen, om tot hunne in vrijheidstelling kosteloos te procederen of andere regtsmiddelen aan te wenden, naar den bij art 858 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering voorgeschreven regel behoort te worden gehandeld, en dat dus daarop de voorschriften, vervat in de vorenaangehaalde circulaire, mede van toepassing zijn.

Eindelijk zijn de gemeente-besturen uitgenoodigd, om zich voortaan in dergelijke gevallen dienovereenkomstig te gedragen met bijzondere aanbeveling, om de certificaten, door welke veroordeelden zich aan den lijfsdwang zouden pogen te onttrekken, niet af te geven, dan wanneer zij de volledige overtuiging zullen verkregen hebben, dat de veroordeelden werkelijk buiten staat zijn, hetzij in eens, hetzij in termijnen, aan eene veroordeeling tot boete te voldoen.

— HH. KK. HH. de Prins en de Prinses *van Oranje*, zijn sedert eenige dagen van de baden te Ems, op het Loo wedergekeerd. Men verwacht H. D. in het begin der volgende week, met hunne kinderen en hofhouding, in deze residentie terug.

AMSTERDAM, *den 29 Julij.* Het Genootschap voor Leeraren aan de Nederlandsche Gymnasiën, hield heden te dezer Stede zijne 15de Algemeene Vergadering, onder voorzitting van den heer *W. C. L. Clarisse*, Rector te Harderwijk. Deze bijeenkomst onderscheidde zich door volmaakte overeenstemming ten goede en door de belangrijkheid der behandelde onderwerpen. Mogten de onvermoeide pogingen dezer Vereeniging ten nutte van onderwijs en wetenschap overal gewenschte ondersteuning vinden, en daardoor heilzame vruchten worden voortgebragt, voor Letterkunde en Vaderland!

Van den 2 Augustus. Eene vriendelijke hand heeft ons, ter waarschuwing aan den handel, medegedeeld, dat er stukken van 25 Cents van Berlijnsch zilver in omloop zijn. Zij dragen het jaartal 1826, zijn zeer kunstig en fraai gegoten. De klank echter is minder fijn en ook zijn zij iets kleiner dan de echte. Het beste middel om dezelve te erkennen is in het gewigt, daar deze valsche stukken merkbaar ligter zijn dan de echte. Wij vestigen hierop niet alleen de aandacht van het publiek en van den handel, maar tevens die der autoriteiten.

ROTTERDAM, *den 31 Julij.* Zijne Excellentie de gouverneur-generaal *Rochussen* is, na eene reis van 15 dagen, den 16 Junij te Madera behouden aangekomen, en dacht den 19 van dezelfde maand de reis naar Batavia over Rio-Janeiro voort te zetten.

— De persoon, die in het *Handelsblad* en andere bladen is aangewezen als eene portefeuille met papieren van den schoenmaker *Mareyne* te Scheveningen te hebben ontvreemd en die getracht heeft dezen met twee acceptatiën op te ligten, is alhier, ter zake van diefstal van een horologie, gevat. Ook hier heeft hij opgegeven *van Boxel* genaamd te zijn.

Van den 1 Augustus. Uit Maastricht worden de volgende berigten medegedeeld nopens de maatschappij, die de concessie voor den spoorweg van daar op Aken verkregen heeft. Volgens naauwkeurige berekeningen, zal de hoofdlijn van dien weg 4,439,900 guldens Ned. kosten. Daar de maatschappij hoopt, dat de spoorwegen van Landen tot Hasselt en van Luik tot Visé ook tot naar Maastricht zullen verlengd worden, heeft de provisionele administratie gevraagd en verkregen de magtiging, om concessie te vragen voor de gedeelten van die spoorwegen, welke over het Nederlandsche grondgebied zullen loopen, en het maatschappelijk kapitaal te vermeerderen. De lengte van het eerste gedeelte bedraagt slechts 2/3 Duitsche mijl of 5000 Ned. el, en die van het andere 1½ Duitsche mijl of 11,250 Ned. el; de kosten der constructie van beide gedeelten zamen genomen zullen nagenoeg 1 millioen thlr. of 1,760,000 francs beloopen.

LEEUWARDEN, *den 4 Augustus.* Wij hebben in onze Courant van 8 Julij medegedeeld, dat de heeren Mr. *W. A. de Meester*, Mr. *C. L. Vitringa*, Mr. *G. A. de Meester* en *J. Verhoeven*, zich tot Z. M. den Koning hadden gewend, ten einde concessie te verkrijgen tot oprigting *eener Landaanwinnings-Maatschappij te Harderwijk.* Wij zijn in staat gesteld nopens dit plan meerdere inlichtingen te geven.

Indien er eene geschiedenis van het meer Flevo bestond, zouden wij gewis daarin vinden, dat de streek, waar later Harderwijk gebouwd werd, eenmaal verre van het meer verwijderd lag; dat dáár deszelfs grenzen telkens in rigting en uitgebreidheid veranderden; dat de bosschen en weidlanden in het eerste deel van het charterboek van *Bondam* pag. 8, 11, 12, 32 en andere genoemd, op de hoogte der gemeenten Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Doornspijk moeten gezocht worden. De boomstammen, waterputten, enz. bij laag water te vinden, zijn daarvan zoo vele bewijzen.

Na de veertiende eeuw ondergingen de grenzen der Zuiderzee daar ter plaatse weinig verandering; wel ontnam zij heden den kustbewoner eenige roeden, doch gaf dezelve morgen weder terug. In de zoo evengenoemde vroegere tijden (700 en 800 na Chr.) waren echter de gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Doornspijk omtrent een uur gaans landwaarts in gelegen, en indien men bedenkt, dat de Veluwe ook aldaar, tot aan de Gebroeders *Eduard* en *Reinald*, behalve juist de stad Harderwijk, (begin der 13de eeuw) eigenhoorig en hofhoorig was; dat het land aan de kroon, of aan de geestelijkheid behoorde; dat er meer land bestond dan door de lijfeigenen kon bebouwd worden, zal het niemand verwonderen, dat er geene krachten werden ingespannen om de zee tegen te gaan. De overblijfselen van dat aan de kroon ontnomen land, vindt men in de ondiepten voor de kusten der genoemde gemeenten, zich langs Elburg, meer of minder ver uitstrekkende; hunne verschillende namen dragen het kenmerk van te hebben behoord aan weid-, hooi- en bouwlanden, zoo als onder anderen aanduiden de Weide, de Holzen, het Doornbosch enz. De ondiepten, te zamen met den algemeenen naam, het harde, bestempeld, bestaan uit eenen harden zandgrond, en loopen langs die gemeenten in eenen gebogenen lijn, op eenen gemiddelden afstand van ½ uur van de kust; buiten dezelve bestaat de bodem der Zuiderzee uit eene vette blaauwe klei, welke door de beweging des waters met hetzelve vermengd wordende, op de ondiepten bij het einde van elken vloed bezakt en daarop eene kleilaag vormt, die echter bij elke eb weder genoegzaam geheel naar de diepte wordt medegesleept. Die ondiepte was bij de verbetering der scheepvaart, de oorzaak van het verval van den handel der Hanzestad Harderwijk, zijnde elke haven, die niet tot over de ondiepte verlengd was, voor de later meer diepgaande schepen onbruikbaar.

De ondervinding leerde, wel is waar, in latere tijden herhaalde keeren, dat door eenen hinderpaal, hoe gering ook, in den weg te leggen aan het weder medeslepen der klei, deze niet alleen blijft liggen, maar ook gestadig vermeerdert en eindelijk tot zulk eene hoogte aanwast, dat dezelve bij de eb droog valt, en alsdan met riet of biezen bepoot wordende, spoedig in allervruchtbaarst land herschapen is, waarop van zelf de weelderigste klaver wast, zonder dat hetzelve eenige mest behoeft dan die er door de zee bij hooge najaars vloeden, wordt opgebragt. Getuigen hiervan de pogingen, door enkele aangelanden aangewend om door eene zeer eenvoudige rijzenberm, hunne eigendommen uit te breiden; hetgeen, als zijnde geene natuurlijke aanwas, maar door kunst verkregen, niet dan bij oogluikende toelating van het domein, eigenaar der zee, kon geschieden.

Alleen Harderwijk had tot het aanwinnen van land, pogingen in het werk kunnen stellen, krachtens een privilegie, haar door Hertog *Arnold* geschonken.

Het is bekend, dat hertogen en graven dergelijke privilegiën aan steden gegeven hebben: niet aan dorpen, iets, dat geene verwondering baart, indien men bedenkt, dat de landbewoners eigen en hofhoorig zijnde, de landheer zich-zelven zoude begiftigd hebben, met het privilegie aan hen geschonken.

Toen elke moeite door het bestuur van Harderwijk aangewend om eene haven te verkrijgen, zoo dienstig voor de geheele scheepvaart op de Zuiderzee, vruchteloos bleef, toen op een oogenblik dat deze wensch eenmaal hare vervulling nabij was, bleek, dat dezelve tot voorbij het zoogenaamde harde moest gebragt worden, kwamen de heeren (nu wijlen) Mr. *N. W. Ardesch*, lid van den Hoogen Raad en *de Meester* op het denkbeeld, dat deze verlenging der haven in verband gebragt met het landaanwinning de gunstigste resultaten kon opleveren. Opnemingen werden met behulp van den heer *Verhoeven* tot stand gebragt en bevestigden, even als op kleinere schaal gedane proeven, meer en meer het denkbeeld, dat indien de droogte langs de kust door middel van eenen lagen dijk werd afgesloten, waarover het water bij elken vloed kon heenvloeijen die droogte door de achterblijvende klei in vruchtbaar land te herscheppen was, waardoor de Veluwe van genoegzaam weid- en hooiland zoude voorzien worden, om de woeste gronden te kunnen ontginnen, dat geen hooi alsdan duur van elders behoefde gekocht te worden, dat de voortreffelijkheid van het, blijkens de proeven te wachten gewas, hetzelve veeleer naar elders zoude doen ontbieden en dat de opbrengst daarvan meer dan de gemaakte kosten zoude kunnen vergoeden. Dat verder Harderwijk kosteloos eene haven kon verkrijgen, 1°. omdat men haar dien uitweg naar zee niet mogt ontnemen, en 2°. omdat zij schadeloos zoude behooren gesteld te worden voor haar regt op de Zee door den genoemden Hertog geschonken en haar op deze wijze ontnomen wordende.

De onderneming voor Harderwijk eene onmogelijke zaak zijnde, werden er vruchteloos pogingen in het werk gesteld om door particulieren de zaak te doen ondernemen, waarom de heer *Ardesch* met toestemming der anderen in 1842 de bestaande plannen aan Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken aanbood, om door medewerking van Z. E. het doel te bereiken. De kort daarop gevolgde dood van den heer *Ardesch* was welligt oorzaak, dat het plan ook toen nog bleef rusten.

Mr. *G. A. de Meester* begaf zich daarop, aangevuurd door het verlangen der zeevarenden te Harderwijk, tot Z. M. Koning *Willem Frederik* graaf van Nassau en deelde daar de plannen mede, met verzoek het voor eigen rekening te ondernemen. Bij eene missive gaf Z. M. te kennen met welgevallen de mededeeling te hebben ontvangen en beloofde deelneming en medewerking, indien eene maatschappij werd tot stand gebragt. Ook dáár kwam de dood tusschenbeide.

Soortgelijke plannen in de laatste jaren echter met geestdrift ontworpen en doorgezet wordende, wendden in 1844 de genoemde beide heeren *de Meester*, met de heeren *Vitringa* en *Verhoeven*, zich tot den heer Staatsraad Gouverneur der provincie Gelderland, verzoekende Z.H.E.G. medewerking indien zij Z. M. den Koning concessie vroegen eene landaanwinnings-maatschappij op te rigten tot indijking, langs de gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Doornspijk, van omtrent 7000 bunders zee. Z.H.E.G. verzocht de plannen en kaarten behoorlijk in orde te maken, de peilingen en metingen op nieuw te verrigten, en alsdan Z.H.E.G. hiervan kennis te geven. Dit in het begin van het jaar gedaan zijnde, hebben zij zich tot Z. M. den Koning gewend, en concessie gevraagd tot oprigting eener maatschappij om de meergemelde 7000 bunders, het harde uitmakende, aan te winnen door middel van eenen ter hoogte van den laagwaterstand te leggen dijk, waarover het met slijk bezwangerde water heenslaat en deze achter dezelve laat bezinken; moetende de ingeslotene ruimte hier en daar doorsneden worden met afwegen van het strand naar dien dijk, ten einde tusschen de onderscheidene gemeenten en de zee de gemeenschap niet te verbreken, maar veeleer te bevorderen, dewijl dan ook daar meer diepgaande schepen kunnen laden en lossen. Behalve de zorg voor alle andere uitwa-

teringen rust dan ook op de maatschappij die van de verlenging der haven van Harderwijk tot over het harde.

Hoezeer hierdoor landbouw, nijverheid en handel kunnen begunstigd worden, behoeft geen betoog. Indien men toch nagaat, dat alleen gebrek aan weid- en hooiland het ontginnen der woeste gronden op de Veluwe tegengaat, en dat men door de uitvoering van dit plan in hoogstens acht jaren tijds 7000 bunders van het beste weid- en hooiland zal kunnen aanwinnen; dat de nu aan zee liggende landerijen daardoor zullen beveiligd zijn voor haar geweld, zonder in het najaar hare weldadige overstroomingen te missen; dat aan de Geldersche kusten der Zuiderzee eene haven zal gevonden worden, waarin schepen van 2 ellen diepgang kunnen binnenloopen, zal men gereedelijk toestemmen, dat de uitvoering van dit plan voor de Veluwe en voor het algemeen belang eene hoogst wenschelijke en weldadige zaak mag geacht worden.

— De ongunstige berigten, welke thans uit de onderscheidene gedeelten des rijks nopens den toestand der te velde staande aardappelen ontvangen worden, doen ons gaarne een plaatsje inruimen aan het volgende uittreksel uit de bibliothique Universelle d'Agriculture, waarop een berigtgever ons oplettend maakt. Sprekende van een te Leipzig in 1822 uitgekomen werk van de hoogleeraren *Putsche* en *Bertuch*, getiteld: Essai sur la Monographie des pommes de terre, laat gemeld artikel zich aldus uit:

Onder de ziekte, waaraan den aardappel onderhevig is, geeft de schrijver het eerst op de roest (la rouille), welke zich aanvankelijk door kleine vlekken op de bladen vertoont, welke vlekken achtervolgens zich uitbreiden en eindigen met de plant te doen sterven, of ten minste eene slechte kwaliteit aan de vrucht te geven. Het volksdenkbeeld over deze ziekte is, dat zij hare oorzaak vindt in de uitwerking der zonnestralen, wanneer dezelve onmiddellijk na den regen weder schijnen. De waterdroppels brengen dan de uitwerking te weeg van een lens of bolglas, hetwelk de zonnestralen breekt en op een punt te zamen brengt, waardoor dit punt gebrand wordt.

Sommige natuurkenners houden de roest voor een Champignon, waarvan de onmerkbare zaadkorrel in de plant met het plantensap zelf dringt, en er zich bij zekere gegevene omstandigheden ontwikkelt. Indien deze ziekte algemeen wordt, wijst de heer *Bertuch* een middel aan, dat doeltreffend schijnt tot herstelling. Het bestaat in het afsnijden of maaijen van het loof der planten, namelijk, wanneer het vóór den bloeitijd is, welke bewerking aan de stengels eene nieuwe groeikracht geeft en de oorzaak van het kwaad vernietigt.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART te HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 27 Julij het schonerschip *Fame*, kapt. W. Barfield, van Londen. — Den 28 dito het schonerschip *Northam*, kapt. H. B. Disneij, van Londen. — Den 29 dito het kofschip *Geziena*, kapt. B. A. Visser, van Newcastle. — Den 30 dito het kofschip *Martha Alida*, kapt. K. H. Plukker, van Liverpool.

Uitgezeild: Den 28 Julij het brikschip *Wilhelm Friedrich*, kapt. B. F. Schetelig, naar Noorwegen; het tjalkschip *de Vrouw Jacobina*, kapt. G. C. Holscher, naar Hamburg. — Den 29 dito het tjalkschip *Maria*, kapt. J. D. Visser, naar Londen. — Den 31 dito de schonerschepen *Monarch*, kapt. Jos. Manning en *Friends*, kapt. W. Cousins, beide naar Londen; de kofschepen *Hendrik*, kapt. J. A. Keun, *de Broeders*, kapt. H. J. Fijn, *Willem*, kapt. J. J. de Boer en het galjootschip *Sophia Wilhelmina*, kapt. C. Christensen, alle vier naar Noorwegen. — Den 1 Augustus de kofschepen *Hendrika*, kapt. H. J. Smit, *Jan Fredrik*, kapt. H. H. Kok, beide naar Noorwegen, *Agatha*, kapt. W. J. de Grooth, naar de Oostzee; het tjalkschip *de 2 Gebroeders*, kapt. N. P. J. Mathiassen, naar Huzum. — Den 2 dito de kofschepen *Concordia*, kapt. J. H. Cappen, naar Noorwegen en *Middelstein*, kapt. A. B. Drok, naar Memel.

MENGELWERK.

Iets over en van Jancko Douwama.

Jancko Douwama, Friesch Edelman van *Oldeboorn*, die, gedurende de Saksische, Geldersche en Bourgondische Regeringen, in het eerste vierde gedeelte der 16de eeuw, in *Friesland* eene belangrijke rol in velerlei gewigtige staatsbetrekkingen vervulde, heeft in zijne gevangenschap op het slot te *Vilvoorden* zich onledig gehouden met het ten papier brengen van al wat zijn geheugen hem opgaf betrekkelijk de geschiedenis van vele landen en personen, maar inzonderheid van *Friesland* en wel vooral betrekkelijk den tijd, waarin hij leefde en de gebeurtenissen, waarin hij gedeeld had. Deze geschriften, van welke tot dusver drie stukken door het Friesch Genootschap voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde zijn uitgegeven, zijn hoogst merkwaardige overblijfselen uit dien tijd. Het zij men het werk uit een historisch oogpunt of als een verdedigings-geschrift van 's mans gehouden gedrag beschouwe; hetzij deszelfs taal, of de bijzondere naïveteit van den stijl en de voordragt, of wel de geheele wijsgeerige behandeling, die zoo zeer van de kronijkmatige voordragt dier dagen verschilt, onze aandacht trekt, altijd zal dit werk, mogen wij vertrouwen, eene belangrijke bijdrage tot de geschiedenis van *Friesland* in dit tijdvak geacht worden.

Voor het tegenwoordige willen wij slechts een paar losse trekken of bijzonderheden uit dit geschrift mededeelen, welke hij in grooten getale, doorgaans als *Exempels*, tusschen zijn geschiedverhaal invlecht.

Met hoogen lof spreekt hij van Hendrik, *Graaf van Stolberg*, van 1505 tot 1508, Stadhouder van *Friesland*, namens den Hertog van *Saksen*. Hij noemt hem een bijzonder vroom Heer, die de zaken van *Friesland* zeer ter harte nam, en het inwendig bestuur zoo wèl regelde, dat het niet genoeg te prijzen was. Had het God believd dien goeden Heer langer in het leven te bewaren, ongetwijfeld zoude er zeer veel kwaads zijn voorgekomen, dat namaals geschied is. Hij was alles, wat een opregt Christen Heer behoorde te wezen; een lust en vriend der braven, een toevlugt der verdrukten, een vrees der kwaden. Op het Kasteel of Blokhuis te *Leeuwarden* gezeteld, werd hij ziek. Ten einde betere middelen ter herstelling te kunnen erlangen, liet hij zich naar *Keulen* vervoeren, waar hij overleed. Hij had echter begeerd te *Leeuwarden* begraven te worden, hetgeen met groote plegtigheid in de Groote Kerk geschiedde. Op zijn sterfbed was hij grootelijks bezorgd over het lot, dat zijne Landvoogdij nu verbeidde: want zijne laatste woorden waren: »*Friesland! Friesland!* wat is u thans »genakende? O wist gij, wie u afsterft, gij zoudt wel van ganscher harte be»droefd zijn!"

Hij verhaalt ons verder een staaltje van de trouw en onomkoopbaarheid dezes Stadhouders. Een zeker man deed bij hem aanzoek tot het bedienen van eene openstaande Grietenij; en om zich van de gunst des Gouverneurs te beter te verzekeren, bood hij hem een goed paard aan. Hij nam dit voorstel in overweging, en liet zich nu door zijne Raden van des mans afkomst, betrekkingen en bekwaamheden onderrigten. Toen hij dit nu alles in de beste orde bevond, schonk hij den verzoeker de Grietenij. Deze bedankte hem ten hoogste en bood Zijne Genade daarop het beloofde paard nogmaals ten geschenke aan. Doch de goede Heer antwoordde hem hierop: »Ik geef geene bedieningen om »geld of om gunst; alleen zoek ik zulke lieden, die bekwaam zijn zoodanige be»trekkingen waardig te bedienen. En," voegde hij er bij, »daarin zal God mijn »getuige zijn, dat ik liever een deel mijner goederen in *Stolberg* en *Wer»nigerode* wil verliezen, dan dat ik eenen stuiver zoude willen genieten op eeni»ge andere manier, dan de Hertog van *Saksen* mij zulks heeft bevolen." Zoo handelde deze Stadhouder, door wiens vaderlijke regering, tot eere van den Vorst en tot welvaart van de Landen, gansch en al vergeten werd wat vóór hem geschied was; en de Landzaat dankte God, dat hij in eene zoodanige gerustelijke regering mogt leven.

De reden van den hoogen lof, door Douwama dezen Stadhouder toegezwaaid, ontvangt grootelijks klem door tegenstelling en vergelijking. Wij zullen hiervan overtuigd worden, wanneer wij zijn oordeel over de regters en opperhoofden van zijnen tijd in het algemeen en hunne onregtvaardigheden jegens de ingezetenen, door een kort *Exempel* hier tegenstellen.

De Raad van *Keulen* had eene Weduwe onbillijk gevonnisd. Zoodra dit den Bisschop was ter oore gekomen, heeft hij alle Schepenen of Regters, die daarover gezeten hadden, het regter oog doen uitsteken; en tot meerdere smaadheid moesten zij voor de gevels hunner woningen een van steen gehouwen aangezigt laten stellen met één oog. Onze schrijver voegt hier de volgende aanmerking bij. Ik geloof zeker, dat, indien de Regters, die heden ten dage in de Christenheid zijn gezeten, door elke onregtvaardige daad één oog waren kwijt geraakt, dat er dan zeer veel Regters stekeblind zouden zijn; al ware het ook, dat zij zoo vele oogen gehad hadden als de Dichters zeggen en schrijven, dat Argus gehad heeft.

Om een bewijs te geven, door welke figuren men weleer den tijd van buitengewone daden of voorvallen in het geheugen zocht te bewaren, willen wij het door hem opgegeven rijmpje mededeelen, betrekkelijk de belegering van de stad *Nuijs*, door Graaf Karel den Stoute, Hertog van *Bourgondië*, en zijnen dood voor *Nancy*.

Een gasp van een tasch,	M
Voer oeren van een flasck,	cccc
Een stijl van een huis,	l
Ende dardehalff Andries cruis:	XXv
Doen lach Hartogen Karel voor *Nuis*.	
Stelt daer tue i daer bij,	ii
Doen bleff he voer *Nancije*.	
	1477.

Bijzonder opmerkelijk is in onzen Edelman de sterke vooringenomenheid met zijn Vaderland en het verhevene oogpunt, waaruit hij de geschiedenis zijns volks beschouwt. — Hij, die in de geschiedenis niet geheel onervaren is, weet, dat bijna alle volken der beschaafde wereld, uit overdreven volkstrots en nationalen hoogmoed, zich veelal van hunne afkomst, die zich in den nacht der eeuwen verliest, een glorierijk denkbeeld vormden, en elk voor zich van eene bijzondere zorg en toegenegenheid van een Hooger Wezen, hun door bovennatuurlijke verschijnselen geopenbaard, dweepten of die waanden te bezitten. Dit geloof werd vooral in de middeleeuwen door allerlei godsdienstige beschouwingen gekweekt en gevoed; en vandaar, dat ook onze Schrijver, hoezeer blijkbaar in vele wetenschappen onderwezen, in zijne, somtijds kinderlijk eenvoudige, godsdienstige denkbeelden, de warme zucht voor zijn Vaderland en volk aan hoogere bedoelingen verbindt, en zijne landgenooten in de zelfde nauwe en onmiddellijke betrekking tot God. stelt, als waarin eens het volk van *Israël* gedurende de Gods-regering verkeerde.

»Immers, zegt hij, is het een regel, die niet feilt, dat al wie de Friezen kwelt boven regt en reden, dat hij zulks dubbel moet betalen en vervloekt is; daar toch God de Friezen van den beginne af aan gezegend en tot zijn volk en erfstal heeft verkoren; ja ook, alleen met uitzondering der Hebreën, door hen meer wonderen heeft verrigt, dan door eenige andere natie." Wij willen zijne aardige redenering, geheel in den geest zijns tijds, hier verder laten volgen: »Wanneer gij in den Bijbel leest het boek *Judicum* (Rigteren), en daar bij voegt: »den rechten Cronycke van *Frieslant*," zoo zult gij geene twee andere geloofelijke boeken vinden, die elkander meer gelijken. In beide treft men aan: de hooge werken Gods; en gelijk God ons meer dan andere volken bemint, even zoo zeer is Hij gereeder om ons te straffen voor onze boosheid." Hij toont vervolgens door voorbeelden aan, hoe alle veroveraars, die *Friesland* hebben willen overweldigen, en ook de Hollanders, die ons altijd zoo hard vervolgd hebben, hoewel wij steeds hunne vriendelijke naburen zijn geweest, hoe allen daarvoor gestraft zijn: daar één Hertog van *Saksen*, 3 Bisschoppen, 15 Graven en vele andere Heeren met een ontelbaar tal gemeenen deze aanvallen met den dood hebben moeten bekoopen. Aan den anderen kant bewijst hij, dat de Friezen, wanneer zij zich tot God wendden, de talrijkste vijandelijke benden versloegen; maar, wanneer zij daarentegen God verlieten en hun vertrouwen op menschen stelden, dat zij dan geslagen werden.

Hij besluit alzoo, »dat God Almagtig menigmaal zijne verhevene kracht getoond heeft aan de Friezen. Nogtans zijn zij niet meer dan een handvol volks, en ongeleerd in 't strijden, en veelmalen door groote magt aangerand; doch de Algoede, ofschoon hij ze menigmaal heeft laten straffen, heeft echter zijne barmhartige hand hun niet geheel onttrokken. Al wie dus de Friesche Geschiedenissen leest en geen kindsch hart heeft, zal moeten bekennen, dat niet der Friezen magt of wijsheid, maar alleen de wille Gods dit gedaan heeft. Gewis, zij worden alle beschaamd, die ons Friezen plagen en verdrukken: want God heeft ons tot zijn erfvolk verkoren van den beginne af. Wee dan hun, die ons ten onregte kwellen! hunne verantwoording zal zwaar zijn!"

SPREUKEN EN GEZEGDEN
VAN
JANCKO DOUWAMA.

Goed verloren, weinig verloren; het lijf verloren, veel verloren; doch eere verloren, alles verloren.

Naar mijn verstand, is alle raad,
Gegrond op haat
Of nijd
Of eigen profijt,
Meer te schuwen en te vliën
Dan vergif of venijn.

Ik vertrouw zeker, dat de Goddeloozen gelooven, dat er geen God of Duivel — of dat er geen Hemel of Hel is. Sterven zij, zoo moeten zij rekenschap doen. Hun goed wordt verdeeld in drie deelen. Ieder waant, dat hem het beste deel toegevallen is: de vrienden en erfgenamen nemen en houden het goed, de wormen het ligchaam en de Duivel de ziel. Ziet, de vrienden vergenoegen zich wel met het goed, en gaven het zeker niet voor beide: ziel en ligchaam; en de wormen gaven het ligchaam niet voor beide: ziel en goed; en de Duivel gaf de ziel niet voor beide: goed en ligchaam. In dezer manier wordt gedeeld, hetgeen de mensch met groote begeerlijkheid vergaderd en zijn leven lang gehouden heeft. De allerrijkste wordt dan de allerarmste gelijk.

De braven neemt God daarentegen in zijne bescherming. Zijne ondoorgrondelijke wijsheid doet niets zonder oorzaak. Hij trekt zijne hand somtijds wel een tijdlang van de goede menschen af, doch Hij verlaat hen op den duur nooit. Tegen de zonde verwekt God lieden, die haar wreken: hiervan zijn voorbeelden zonder tal.

Zalig is de man, die de straffen Gods met lijdzaamheid ontvangt, zijne schuld bekent en zich tot God en eenen beteren levenswandel bekeert.

Zij, die zich op hunnen rijkdom, mogendheid en magt zoodanig verlaten, dat zij den grooten Gever, God, vergeten, die zij schuldig waren te danken; of die alle mogelijke vlijt en arbeid aanwenden, om groote goederen te vergaderen, onverschillig hoe en van wien zij ze verkrijgen: — het is alles verloren arbeid. Het goed, dat zij vergaderd hebben, ontvalt hun met den dood, doch van de straf, die zij zich daarmede verwierven, zullen zij zich nimmer ontheven zien.

Aldus besluit ik: dat de oorlogen meestal ontstaan door de schuld der Geestelijkheid. Zij vleijen den Vorst, en raden hem in zijn belang, omdat zij noode de hof en tafel willen missen. De Biechtvaders zijn bestemd, om hen te leiden op den weg naar de haven der eeuwige zaligheid. Indien nu de Biechtvaders daar vast op stonden en zeiden: Keizer, Koning, Vorst of Heer! zoo gij zulke dingen van twist of oorlog doet, zult gij nimmer kunnen zalig worden; en zij verklaarden hun de Heilige Schrift, zonder woordensifterij, zij zouden zich ongetwijfeld wel bedenken voor en aleer zij dingen deden, die nu, helaas! dagelijks geschieden.

Gelukkig hij, die het voorbeeld van anderen zich kan ten nutte maken, zoo als de Vos deed. Den zieken Leeuw bezoekende, bleef hij »voer syn losement staan." De Leeuw noodigde den Vos om in te komen, hetwelk hij weigerde, zeggende: Het voegde hem niet voor zoo een edel Heer te verschijnen. Echter, op herhaalde aanvraag, gaf hij ten laatste de wezenlijke reden te kennen, zeggende: Ik zie hier wel vele sporen, die inwaarts gaan, doch geene, die daar weder uitgekomen zijn: dat doet mij hier blijven.

Awentuer, Godt gewe dij prijs!
Al weer (ware) een man, gelijck *Salomon*, wijs,
Ende hadde gene awentuer daer mede,
Het were voerloeren, al wat he dede.

Daar is geen mensch, die onder regel van regt begeert te leven; wel begeert hij dat regt zelf te mogen genieten.

E.

*** Getrouwd:
Franeker,
den 27 Julij 1845. — B. van BRUGGEN, en A. DRAGER.

*** Getrouwd:
Huizum,
den 30 Julij 1845. — J. W. DIJKSTRA, en H. P. MEETER.

*** Getrouwd:
Joure,
den 3 Augustus 1845. — J. WASSENAAR, en IJ. NICOLZON.
Eenige kennisgeving.

*** Heden is ons een Zoon geboren.
Oosterend,
den 26 Julij 1845. — A. H. JANSEN.
A. JANSEN — Bolhuis.
Eenige kennisgeving.

WEIDUM, den 31 Julij 1845. Heden namiddag ten vier ure is voorspoedig van eene DOCHTER bevallen J. E. MEIJER, geliefde Echtgenoote van
Eenige kennisgeving. J. A. RUEL ENGELMAN.

*** Heden avond ten 6 ure, overleed, in den ouderdom van ruim 71 jaren, mijne waarde Zuster, Mejufvrouw RENSKE TEN CATE, Wed. van den Heer GERRIT VAN CALCAR.
M. TEN CATE,
Groningen, den 26 Julij 1845. Wed. TEXTSE GONGGRIJP.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen ten zeven ure overleed tot onze bittere droefheid, onze hartelijk beminde Dochter BRECHTJE A. WASSENAAR, in den jeugdigen leeftijd van ruim 19½ jaren.

Zwaar valt ons dit verlies, doch wij hopen in den wil van den Bestuurder onzer lotgevallen te berusten.

St. Jacobi Parochie, den 31 Julij 1845.

T. O. KONING.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten*, welke gedurende de tweede helft der maand Julij 1845, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,	Witte	f 6,50	de Mudde.	Boter, ...		f 0,75	het Pond.
	Roode	» 0,00	» »	Vleesch,	Koe.....	» 0,35	» »
Rogge........		» 6,20	» »		Kalfs....	» 0,00	» »
Gerst,	Vroege..	» 0,00	» »		Schapen.	» 0,32	» »
	Late......	» 4,67½	» »	Varkens-vleesch,	Versch..	» 0,34½	» »
Boekweit,......		» 6,02½	» »		Gerookt.	» 0,60	» »
Haver,.........		» 2,75	» »	Aardap-pelen,	Vroege..	» 2,20	de Mudde.
Witte Boonen......		» 0,00	» »		Late.....	» 0,00	» »
Erwten,	Witte.....	» 0,00	» »	Zaad,	Kool.....	» 0,00	» »
	Groene....	» 0,00	» »		Raap.....	» 0,00	» »
	Graauwe..	» 0,00	» »		Lijn......	» 0,00	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen,

Leeuwarden, *De Burgemeester,*
den 2 Augustus 1845. O. P. WALLER, *L. B.*

De Prijs der BOTER te *Leeuwarden*, den 1 Augustus 1845, niet verkocht.
KAAS f 16,00 à f 20,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 2 Augustus 1845.

			Gebl.		
NEDERLAND.					
Werk. Schuld	2½ pCt.	64	64¼	64⅛
Dito dito ...	3 »	77½	78¼	
Dito dito ...	4 »	100¾	101¼	101
Amort.-Synd.	4½ »			
Dito dito. .	3½ »	93¾	94¼	94
Handel-Maats.	4½ »	165¾	166	165⅞
O. I. Leening	4 »	100¾	101	100 15/16
BELGIE.				
bij Banc. Belge.	2½ pct.			
dº *R.* en Volksv.	2½ »			
SPANJE.				
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	23¼	24	23⅞
Ditoonbep. Stuk.	5 »	21½	22¼	
Dito..........	3 »	39½	39¾	
Ardoin Coupon.. ..		23	23½	

PORTUGAL.				
Neg. te Londen	3 pCt.			
Binnenl.... .	5 »			
RUSLAND.				
1798, 1816....	5 pCt.	109¼	109¾	109½
1828, 1829....	5 »	107¾	108¼	108
Dito bij *Hope.*	4 »	94	94¾	94¼
Dito bij *Stiegl.*	4 »	92¾	93	92 13/16
AMERIKA.				
Oblig	6 pCt.			
Bank-Actien.		6½	7	6¾
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.	113	113¼	113⅛
W.B. bij *G. & Co.*	5 »			
BRAZILIE.				
Obl. te Londen	5 pCt.			

Nieuwe Rijn-Spoorw. 124⅝, 129¼; Pools. Lot. fl. 500, 154¾, 155¾, 155¼; Port. 4 pct. 66½, 67, 66¾; Bl. Griek. £ 100, 10¾, 11¼, 11 1/16; Peru 20¼, ¾, ½; Mexico 32, ¼, ⅛; Col. ex Venez. 14¾, 15¼, 15; Equad. 2¼, ½, 5/16.

Binnenlandsche fondsen waren prijshoudend, alsmede Handel-Maatschappij; Rijn-Spoorweg een weinig lager.

Spaansche fondsen leverden geen merkbaar verschil op; Mexico, ten gevolge der lager koers van Londen, flaauwer; Peru iets minder in prijs; de overige buitenlandsche fondsen prijshoudend.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BOLSWARD maken bekend, dat, uithoofde eener reparatie aan de Wipbrug buiten de voormalige St. Jans Poort te Bolsward, op Vrijdag en Zaturdag den 8 en 9 Augustus 1845, de passagie met Rijtuigen en Vee over die brug, gesloten zal moeten zijn.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. HOEKSMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
S. BRAUNIUS OEBERIUS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD SNEEK, maken bekend, dat de aanstaande JAARMARKT, op welke geen Bedelaars, Rijfelaars of Hazardspelen zullen worden toegelaten, alhier zal ingaan op Dingsdag den 12 Augustus aanstaande, des morgens ten acht ure, en eindigen op Vrijdag den 22 Augustus daaraanvolgende, des morgens ten acht ure, en dat voor den 24 dier maand, alle Kramen, Disschen, Tenten enz. zullen moeten zijn afgebroken en weggeruimd.

Sneek, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 26 Julij 1845. S. TEN CATE.
Ter ordonnantie van dezelven,
HAGA.

Harddraverij te Sneek.

Met permissie van het Edel Achtbaar Bestuur der stad Sneek, gedenken eenige Kasteleins en liefhebbers van Paarden aldaar, op *Woensdag den 13 Augustus e. k.*, ter gelegenheid van de Kermis, te laten verharddraven, door Paarden, die geen' Stads Prijs (uitgezonderd dien van de Leeuwarder Paardenmarkt) noch ook dien van Koningswege, of in de vijf vorige jaren door de Kasteleins te Sneek uitgeloofd, hebben gewonnen; en die voorts naar genoegen der Keurmeesters zijn:

EEN STUK FRAAI GEWERKT ZILVER, TER WAARDE VAN MEER DAN HONDERD GULDEN.

De inschrijving, keuring en loting zal plaats hebben in en voor het Logement van den Kastelein H. W. NIJDAM, buiten de *voormalige Oosterpoort*, te Sneek, op den dag der draverij, des voormiddags ten *elf* ure.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN VAN APPINGEDAM zullen, op Woensdag den 13 Augustus eerstkomende, BIJ GELEGENHEID VAN HET 25JARIG BESTAAN der HARDDRAVERIJ albier, laten Verharddraven en *vrij* vereeren:

Eene GOUDEN TABAKSDOOS tot PRIJS, en
Een ZILVEREN TABAKSKOMFOOR tot PREMIE;

waarop alle Paarden zullen worden toegelaten, welke tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De aangifte der Paarden zal moeten geschieden op het RAADHUIS, des voormiddags vóór elf uren, terwijl het Rijden ten twee ure eenen aanvang zal nemen.

Appingedam, *Burgemeester en Wethouderen voornoemd,*
den 30 Julij 1845. J. POTTER VAN LOON.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. T. BEBINGH,
Secretaris.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, maken bekend, dat de gewone jaarlijksche WILDEMARKT, dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 21 en 22 Augustus; dat van wege het Bestuur op laatstgemelden dag, op de Wildemarkt zal worden Verharddraafd, indien er een genoegzaam aantal Paarden (minsten acht) wordt aangeboden: een Prijs van *zes GOUDEN TIEN-GULDEN-STUKKEN*, vrij te vereeren aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard; dat de Paarden zullen moeten zijn tot genoegen der Keurmeesters; dat dezelve Paarden geen Goud of Zilver onder den man zullen mogen hebben gewonnen, ten zij zulks geschied zij beneden driejarigen ouderdom, en dat de aangave der Paarden zal moeten geschieden op het Grietenijhuis te Balk, des morgens van genoemden dag ten 11 ure, de keuring der Paarden ten 12 ure, en onmiddellijk daarna de loting, terwijl de draverij des namiddags ten 2 ure zal aanvangen.

Voorts dat de standplaatsen voor de Kramen, Stallen enz., den belanghebbenden van wege het Bestuur zullen worden aangewezen.

Balk, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 30 Julij 1845. G. R. G. v. SWINDEREN.
Van wege dezelven,
W. J. HEMSING.

De Eigenaren der Landen gelegen in den Almenumer-Polder, worden opgeroepen, om te compareren in het Nieuw Bonthuis op Grettingabuurt te Almenum, op Zaturdag den 9 Augustus e. k., 's middags ten 12 ure, ten einde op te nemen de rekening, en te stemmen een' nieuwen Gecommitteerde.

Namens Gecommitteerden voor dien Polder,
D. S. HOLLENGA, *Boekhouder.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 8 Augustus 1845, des voormiddags ten 9 ure, zal op het Grietenijhuis te Kollum, *op nieuw* publiek worden aanbesteed: Het VERANDEREN en HERSTELLEN der *KOLLUMER-ZIJL.* De Bestekken liggen ter visie op de Secretarie te Kollum.

Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij gevestigd te Woudsend.

Op den 31 Julij is de 29ste Algemeene Vergadering dezer Maatschappij in tegenwoordigheid van onderscheidene notabele Deelhebbers gehouden te *Lemmer.* Uit het daarbij gedaan Verslag gebleek, dat deze Inrigting steeds belangrijk toeneemt.

Gedurende een tijdsbestek van 12 *maanden*, heeft er eene aanwinst plaats gehad van 451 *aandeelen*, aan getauxeerd Kapitaal bedragende f 1,746,765. Het geheele getauxeerde Kapitaal telt ruim f 29,000,000. De Brandvergoeding is met *drie Cents* van elk *éénhonderd Gulden* verzekerd Kapitaal der gewone klasse gedekt, en voor *Kosten van beheer* voor het ingetreden Boekjaar is niet meer dan *vijftig Cents* per aandeel met de verhoogingen ingevorderd. Ter informatie en deelneming is gelegenheid zoo bij de Directie in loco, als bij de onderscheidene Correspondenten.

Van wege de Directie,
TROMP,
Directeur Boekhouder.

De Commissie benoemd tot het opnemen der Rekening van den Heer Directeur Boekhouder der Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij van Woudsend, zich refererende aan bovenstaand berigt, verklaart de Algemeene Rekening in de beste orde te hebben bevonden, en diensvolgens geheel te approberen; met aanbeveling dezer Inrigting voor gepaste Brandverzekering aan het Publiek.

Lemmer, W. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
den 31 Julij 1845. B. POPPES.
C. SLEESWIJK.
K. KOOPMANS.
A. M. KLIJNSMA.

Boelgoed van levend Vee,

OP VIER MAANDEN CREDIET.

MR. W. J. HEMSING, Notaris te Balk, zal, op Woensdag den 13 Augustus 1845, des morgens ten 10 ure, ten huize van *Johannes Schaafsma*, Logementhouder te Balk, op 4 maanden uitstel van betaling, aanbieden te verkoopen: 30 zoo melke als vroegmelke KOEIJEN.

Te huur, om dadelijk te aanvaarden:

Eene roijale HUIZINGE, met vele gerijfelijkheden, PLAATS en BLEEK, in de Groote Hoogstraat, letter H, no. 123. Te bevragen bij T. WIARDA, op den Ewal alhier.

TE KOOP: Een nieuw ORGEL, waarvan de voornaamste stukken gereed en keurig afgewerkt zijn, en hetwelk overigens naar plaatselijk vereischte of verkiezing kan worden voltooid; de dispositie van hetzelve is: prestant 8 voet, bourdon 16 voet, octaaf 4 en octaaf 2 voet, holpijp 8 voet, quintuit 8 voet, mixtuur 4 - 5 - à 6 sterk of andere 8 voets stem, Viool de gambe 8 voet discant, en gecombineerd met eene 8 voets stem (bas) trompet 8 voet, discanttrompet 8 voet bas. Te bevragen bij den Deurwaarder J. PADBERG, te Nijehaske.

De Ondergeteekenden G. VAN BIJLEVELD Junior en W. J. HANEKUIJK, beide te Harlingen, adverteren bij deze, dat de tusschen hun bestaan hebbende VENNOOTSCHAP tot het drijven eener onder het behoor van den dorpe Midlum gelegene STEENFABRIJK, onder de firma van W. J. HANEKUIJK & Cº., met onderling goedvinden op heden is gedissolveerd, en dat de liquidatie der nog loopende zaken dezer firma zal geschieden door den laatstgenoemden hunner W. J. HANEKUIJK, welke gedachte Steenfabrijk voortaan op zijnen naam en voor zijne rekening alleen, zal drijven en zich bij deze minzaam aanbeveelt.

Harlingen, G. VAN BIJLEVELD Jr.
den 31 Julij 1845. W. J. HANEKUIJK.

Met consent van den Heer Grietman van Wijmbritseradeel, gedenkt de Kastelein O. IJ. FLAPPER, te Tirns, op Woensdag den 6 Augustus 1845, des namiddags ten 2 ure te laten Verhardloopen door Manspersonen: *Een TIENGULDENSTUK* tot Prijs, en *eene SIGAARPIJP* tot Premie; waartoe niet minder dan 20 loopers worden toegelaten, die geen Prijs hebben gewonnen. De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig aan te geven.

En op Donderdag den 7 daaraanvolgenden te laten Verhardloopen in den zak, door Jongens niet ouder dan 15 jaren: *Eene nader te bepalen PRIJS en PREMIE.*

Harddraverij en Billartpartij te Akkrum.

Met vereischte permissie gedenken de Kastelein SJOERD R. KUIPERS en eenige Liefhebbers, op Donderdag den 7 Augustus 1845 te laten Verharddraven: *Een extra mooije ZILVEREN TABAKSPOT en KOMFOOR*, door Paarden die geen Prijs gewonnen hebben (als driejarig uitgezonderd). Aangifte ten 11 ure, en het begin der Harddraverij ten 2 ure precies.

Op Woensdag den 6 Augustus Billarten om *eene ZILVEREN TABAKSDOOS* en *eene nader te bepalene PREMIE.* Aangifte ten 12 ure.

Harddraverij te Buitenpost.

De Logementhoudersche de Wed. WADMAN, te Buitenpost, zal, met toestemming, bij gelegenheid der Jaarmarkt aldaar, op Donderdag den 7 Augustus 1845, ten één ure na den middag, laten verharddraven, en aan de winnaars vrij vereeren: Tot Prijs *een paar fraaije en extra zwaar met ZILVER bekleedde HOOFDSTELLEN*, en tot Premie *een dito ZILVEREN ZAKTABAKSDOOS* (ter waarde à f 30).

Door Paarden welke tot genoegen van Keurmeesters zijn, en die geene *Konings of Stads Prijs of Premie*, noch te *Buitenpost eene Prijs* hebben gewonnen, (daaronder niet begrepen de *Voorjaars prijzen te Leeuwarden*).

Kaatspartij te Achlum,

DOOR PORTUREN UIT ÉÉNE PLAATS ZAMENGEVOEGD.

Met consent gedenkt HOMME DE VRIES, Kastelein aldaar, op Zondag den 10 Augustus 1845, des namiddags ten 3 ure, te laten Verkaatsen en aan de winnaars vrij te vereeren: *Eene zware ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS.*

Harddraverij te Onderdendam,

om *bekende PRIJS en PREMIE*, op Zaturdag den 16 Augustus 1845, *zonder uitstel.*

Er wordt gevraagd een LEERLING ter opleiding in het vak van BOEKHANDEL, BOEKDRUKKERIJ en BOEKBINDERIJ; alsmede een BOEKBINDERSKNECHT, tevens kunnende omgaan met eene Linieermachine. — Men adressere zich met *franco* brieven, onder letters Q. Q., aan het Adreskantoor van A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.*

Op een Kantoor der DIRECTE BELASTINGEN en ACCIJNSEN wordt gevraagd een KLERK, die de vereischten bezit om hetzelve grootendeels geheel te kunnen waarnemen. Reflecterenden adresseren zich met franco brieven, letters K. Z. bij den Boekh. JACOB J. VAN GELDER, te Leeuwarden.

Bij K. K. DE JONG, Mr. Bakker te Heerenveen, kan dadelijk een BAKKERSKNECHT, het Brood- en Beschuitbakken grondig verstaande en van de Protestantsche Godsdienst, vast werk bekomen, tegen genot van een goed salaris. Men vervoege zich in persoon of met gefrankeerde brieven.

Eene Weduwe, een jonge Heer of jonge Juffer tegen een matig kostgeld fatsoenlijk bij iemand wenschende in te wonen, biedt zich daartoe eene geschikte gelegenheid aan.

Adres franco brieven letter F, bij den Boekhandelaar W. COOL VAN BOKMA, te Sneek.

*** Boekhandel van L. E. BOSCH en ZOON, te Utrecht.

Bij bovengemelde UITGEVERS ziet heden het licht de VIERDE AFLEVERING van:

EUGÈNE SUE'S

DE CALVINISTEN IN DE CEVENNES.

In 18 AFLEVERINGEN is het Werk van dezen beroemden Schrijver compleet. Elke Afl. bevat 3 compres gedrukte vellen, en bij elke zes vellen druks wordt *gratis* eene Plaat gevoegd. De prijs per Afl. is 45 Cts., terwijl den Inteekenaren nog 30 Cents voor de titels der twee Deelen, welke dit Werk zal vormen, zal worden berekend. Men teekent in bij elken soliden Boekhandelaar.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.